

Presse- og Informationsafdelingen

PRESSEMEDDELELSE NR. 99/03

den 13. november 2003

Domstolens dom i sag C-313/01

Christine Morgenbesser mod Consiglio dell'Ordine degli Avvocati di Genova

**DE ITALIENSKE MYNDIGHEDER KAN IKKE AFSLÅ AT OPTAGE EN PERSON,
DER ER I BESIDDELSE AF EN "MAÎTRISE EN DROIT" FRA EN ANDEN
MEDLEMSSTAT, PÅ LISTEN OVER "PRATICANTI"**

Værtslandet skal sammenligne eksamensbeviserne, således at der tages hensyn til forskelle mellem de pågældende nationale retsfor skrifter, og kan eventuelt kræve, at vedkommende dokumenterer, at han har erhvervet de manglende kundskaber

Christine Morgenbesser, der er fransk statsborger med bopæl i Italien, er i besiddelse af en "maîtrise en droit", der er udstedt i Frankrig i 1996, men har ikke erhvervet egnethedsbevis som advokat (CAPA). Efter en kort prøvetid i et fransk advokatkontor har hun siden 1998 arbejdet i et advokatkontor i Genova. Hun har ansøgt om at blive optaget i "registro dei praticanti", hvilket er nødvendig for gyldigt at kunne gennemføre praktikperioden i Italien med henblik på egnethedsprøven for udøvelse af erhvervet.

Hendes ansøgning blev afslået af Advokatrådet i Genova og af Consiglio Nazionale Forense, fordi der efter den italienske lov om erhvervet som avvocato (advokat) ¹ kræves en juridisk kandidateksamen fra eller bekræftet af et universitet i Den Italienske Republik, og fordi hun ikke var berettiget til at udøve virksomhed som avocat i Frankrig.

Corte di Cassazione har derfor spurgt Domstolen, om det er i overensstemmelse med fællesskabsretten, at de italienske myndigheder afslår at optage en person, der er i besiddelse af en juridisk kandidateksamen, der er udstedt i en anden medlemsstat, alene med den begrundelse, at den juridiske kandidateksamen ikke er udstedt i Italien.

Domstolen bemærker indledningsvis, at hverken direktiv 98/5 om varig udøvelse af advokaterhvervet eller direktiv 89/48 om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser for uddannelser af mindst 3 års varighed vedrørende lovregulerede erhverv finder anvendelse på Christine Morgenbessers situation, fordi direktiv 98/5 kun vedrører advokater, der er fuldt kvalificerede, og fordi virksomhed som praticante (eller patrocinante) ikke kan anses for at

¹ Regio Decreto Legge nr. 1578 fra 1933.

udgøre et "lovreguleret erhverv" i direktiv 98/48's forstand, der er forskellig fra erhvervet som avvocato, idet den er tidsmæssigt begrænset og udgør den praktiske del af den nødvendige uddannelse for adgang til erhvervet som avvocato.

Da praktikperioden -- med henblik på adgang til et lovreguleret erhverv -- indebærer udøvelse af **virksomhed, der betales** (af klienterne eller af advokatkontoret som henholdsvis salær eller løn), **finder de i traktaten fastsatte principper om etableringsfriheden og om arbejdstagernes frie bevægelighed anvendelse.**

Domstolen henviser til de principper, den har fastsat i sin praksis: **hvis der i nationale regler ikke tages hensyn til kundskaber og kvalifikationer, der allerede er erhvervet af en statsborger i en anden medlemsstat uden for værtslandet hindres udøvelsen af etableringsfriheden og af bevægelsesfriheden.**

Vedkommendes eksamensbevis skal vurderes ud fra **hele den akademiske og erhvervsmæssige uddannelse**. Det tilkommer således de italienske myndigheder at efterprøve, om og i hvilket omfang de kundskaber, der er dokumenteret ved det eksamensbevis, de kvalifikationer og den erhvervserfaring, der opnået i en anden medlemsstat, **sammen med den erfaring, der er opnået i Italien**, om end kun delvis kan opfylde betingelserne for adgang til at udøve virksomhed som fuldmægtig.

Hvad angår advokatvirksomhed skal en medlemsstat foretage en sammenligning af eksamensbeviser, således at der tages hensyn til forskelle mellem de pågældende nationale retsforskrifter. Hvis der ved sammenligningen kun fremgår delvis overensstemmelse, kan værtslandet kræve, at vedkommende dokumenterer, at han har erhvervet de manglende kundskaber. **De kompetente myndigheder i værtslandet skal således vurdere, om de kundskaber og den erfaring, der er erhvervet i værtslandet, er tilstrækkelig til at dokumentere, at vedkommende har de manglende kundskaber.**

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

Dokumentet foreligger på dansk, engelsk, fransk, italiensk og tysk.

Dommen er tilgængelig på Domstolens websted www.curia.eu.int normalt fra ca. kl. 12.00 CET på afsigelsesdagen.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til Steen Hjelmblink på tlf.: (352) 4303 3651 eller fax: (352) 4303 2033.